

Met Johannes in het Paradijs

door: Hugo Bouter

Openbaring 22:14

‘Zalig zij, die hun gewaden wassen, opdat zij recht mogen hebben op het geboomte des levens en door de poorten ingaan in de stad’.

Het geluk van het binnengaan in de heilige stad

Dit is de allerlaatste ‘zaligspreking’ in het boek Openbaring (in totaal zijn er zeven in dit boek). Ze heeft betrekking op het ingaan in het Nieuwe Jeruzalem, de hemelse hoofdstad van het Vrederijk (vgl. Hebr. 12:22-24). Wij zien hier dat er een belangrijke voorwaarde is om de stad binnen te kunnen gaan – het wassen van de gewaden – en wij vernemen ook wat het burgerrecht van de hemelstad inhoudt.

Het gaat om (1) het recht op het genot van de boom des levens en (2) om het ingaan door de poorten in de stad. Deze beide voorrechten worden ons door het geloof geschonken: het deelhebben aan Christus als de ‘boom des levens’ en het wonen binnen de poorten van de Godsstad, de verheerlijkte Gemeente.

Daarna vinden wij ook de keerzijde met betrekking tot de overigen: zij die buiten zijn. Het contrast is groot: ‘Buiten zijn de honden en de tovenaars, de hoereerders, de moordenaars, de afgodendienaars en ieder, die de leugen liefheeft en doet’ (Openb. 22:15). De Goddelijke heiligheid wordt in de hemelse stad dus strikt gehandhaafd. Er is een duidelijk ‘binnen’ en ‘buiten’ en dit draagt een definitief karakter. Deze bewoordingen herinneren aan wat Paulus schrijft over de grenzen van de Gemeente van God reeds nu hier op aarde (1 Kor. 5:12-13).

In het boek Nehemia vinden wij een passage waarin het volk al de mannen preeas, die vrijwillig in Jeruzalem gingen wonen. Want de stad nu was ruim en groot, maar het inwonertal was gering (zie Neh. 7:4; 11:1-2). In het hemelse Jeruzalem is de situatie totaal anders. De tijd om een keuze te maken is dan voorbij. Het is ook een ontelbare menigte die de stad zal bevolken. Bovendien is het de Héér, die hier de inwoners prijst. Hij is in deze verzen persoonlijk aan het woord – en wel vanaf Openbaring 22:6. Beide ‘zaligsprekingen’ in dit hoofdstuk worden door Hemzelf uitgesproken.

De voorwaarde om het burgerrecht van het hemelse Sion te mogen ontvangen, is het wassen van onze

gewaden. Dit spreekt van de reiniging door het bloed van Christus en van de totale verandering in onze levenswandel, die daarvan het gevolg is. In de lofprijzing in Openbaring 1 lezen wij dat Hij ons uit (of: van) onze zonden heeft verlost door Zijn bloed (1:5). Sommige handschriften lezen hier dat Hij ons van onze zonden heeft gewassen in Zijn bloed (zie de Statenvert.). Het eerste wijst op de prijs die moest worden betaald voor onze verlossing, het tweede op het middel dat noodzakelijk was voor onze reiniging. Het bloed van Christus was nodig om ons los te kopen (zoals ook bevestigd wordt in Openb. 5:9), maar tevens om ons te wassen en te reinigen.

Van de gelovigen die uit de Grote Verdrukking komen, wordt gezegd: ‘(...) en zij hebben hun gewaden gewassen en die wit gemaakt in het bloed des Lams’ (Openb. 7:14). Zij wassen dus zelf hun gewaden om ze wit te maken in het bloed van het Lam. Dat beklemtoont onze eigen verantwoordelijkheid om met belijdenis van schuld en in een houding van zelfoordeel tot God te naderen, maar ook met een oprecht geloof in het redmiddel dat God heeft gegeven. Een ander middel tot reiniging en vergeving van zonden is er niet: het bloed van Jezus, Gods Zoon, reinigt ons van alle zonde (1 Joh. 1:7). De passage in Openbaring 22 hanteert ook deze actieve vorm: ‘Zalig zij, die hun gewaden wassen’ (22:14).

Het resultaat van onze reiniging

Het wassen van de gewaden heeft twee gevolgen. De reiniging door het bloed van het Lam geeft ons (1) recht op het eeuwige leven (door middel van het eten van de boom des levens) en (2) op het binnengaan in het Nieuwe Jeruzalem. Wij ontvangen volmacht over of recht op [het voedsel van] de boom des levens, alsmede de bevoegdheid om door de poorten in te gaan in de stad. De ongelovigen worden deze beide voorrechten juist ontnemen (Openb. 22:19).

In het visioen van de heilige stad, dat hieraan voorafgaat, wordt van een en ander een duidelijke beschrijving gegeven. Het was het voorrecht van de apostel Johannes om weggevoerd te worden in de hemel en tenslotte de bruid, de vrouw van het Lam – het hemelse Jeruzalem – in al haar stralende schoonheid te zien (Openb. 4:1-2; 21:9-22:5). De

hemel ging voor hem open en hij klom daarheen op – in vervoering des geestes, lett. ‘in [de] Geest’ – en zag een troon in de hemel. Deze troon spreekt van Gods rechtvaardige regering en van de heerschappij van het Lam.

Aan het einde van het boek Openbaring blijkt echter dat de troon ook de oorsprong is van geluk en zegen. Vanuit de troon van God en van het Lam ontspringt de rivier van het water des levens en midden op de straat van de stad en aan weerszijden van de rivier staat het geboomte des levens, dat iedere maand vrucht draagt; en de bladeren van het geboomte zijn tot genezing van de volkeren.

De beeldspraak met betrekking tot de boom des levens is ontleend aan de eerste hoofdstukken van het boek Genesis. Ze komt ook voor in de belofte die wordt gedaan aan de overwinnaars te Efeze (Openb. 2:7). Het eten van de vrucht van de boom des levens is – evenals het eten van het brood des levens – een beeld van het deelhebben aan Christus. Wij mogen ons figuurlijk gesproken met Hem voeden om het ware leven van God te ontvangen en dat ook in stand te houden (zie Joh. 6).

Het beeld van de stadspoorten, waardoor wij mogen ingaan in de stad van God, is ontleend aan het boek Jesaja. De poort is de plaats van de rechtspraak. De poorten vormen de enige toegang tot de stad; alleen de rechtvaardigen zullen hierdoor binnengaan (vgl. Jes. 26:1-2; 60:1-22). Onze wettige plaats als gelovigen is binnen de veilige muren van de stad die God heeft voorbereid. Zijn gezag beschermt de Zijnen. Zo zullen wij voor altijd met de Heer zijn en voor de troon van God en van het Lam verkeren om Hem te dienen en te eren. Zult u ook delen in dit geluk?

De boom des levens in het midden

Het eerste wat Johannes in de hemel zag nadat hij daarheen was weggevoerd in de Geest, was de troon en Degene die daarop gezeten was (Openb. 4:2). Het was de troon van God en van het Lam, dat is Christus (Openb. 22:1). In Openbaring 5:6 staat het Lam in het midden van de troon. Hier in Openbaring 22 ziet Johannes de rivier van het water des levens, helder als kristal, ontspringende uit deze troon van God en van het Lam. Het Lam is de Levensbron: het leven vloeit als een verkwikkende stroom uit Hem voort. Christus is ons leven (Kol. 3:4).

Dit gezicht herinnert aan de tempelbeek, die in het komende Vrederijk zal ontspringen uit het tempelhuis, d.i. de plaats van de troon van de God van Israël (Ezech. 47:1-12). Ook andere details in Openbaring 22 zijn hieraan ontleend. De hemelse werkelijkheid, die ons denken en onze kennis te boven gaat, wordt weerspiegeld in de aardse zegen gedurende het duizendjarig Vrederijk.

Aan weerszijden van de rivier, maar ook midden op de straat van de heilige stad, ziet Johannes de boom [of: het geboomte] des levens. De rivier en het geboomte dat haar omzoomt, wordt hier in verbinding gebracht met de straat (in het enkelvoud!) van de hemelse stad. Kennelijk stroomt de rivier langs de straat van zuiver goud.

Bij de straat kunnen wij denken aan Christus als de Weg. Bij de rivier staat de gedachte aan reiniging en verkwikking voorop. Het geslachte Lam is de Bron van het water des levens, het water dat ons reinigt doordat het ons nieuw leven schenkt (vgl. Joh. 3:5). Maar nauw daarmee verbonden zien wij de boom des levens, in het midden van de straat en aan beide zijden van de rivier (Openb. 22:2). Hier gaat het meer om leven dat vrucht draagt, leven dat zich meedeelt aan anderen.

Een boom is in de Schrift vaak het symbool van een grote menselijke macht op aarde (zie bijvoorbeeld Dan. 4). Maar Christus is de boom van het leven in het Jeruzalem dat boven is. Hij is de machtige Levensvorst, die het leven schenkt aan wie Hij wil (Joh. 5:21; 17:2). En het leven dat Hij geeft, is geschikt voor de hemel. Als wij Hem kennen door het geloof, bezitten wij in Hem het eeuwige leven en zijn wij ook volmaakt geschikt om in Gods tegenwoordigheid te kunnen verschijnen.

Christus is Zelf het eeuwige leven, dat bij de Vader was en aan ons geopenbaard is (1 Joh. 1:2). Hij gaf Zichzelf voor ons in de dood om ons het leven te kunnen geven: leven van een nieuwe orde, leven dat de dood heeft overwonnen en dat de hemel heeft ingenomen. Dit leven is ons geschonken door het geloof in Zijn Naam. Zo is Christus het Hoofd geworden van een nieuwe generatie van mensen: zoals de Hemelse is, zijn ook de hemelsen (1 Kor. 15:48).

In het hemelse Jeruzalem zien wij alleen de boom van het leven; de boom der kennis van goed en kwaad wordt nergens genoemd in het laatste Bijbelboek. Zoals de boom des levens in het midden van de Hof van Eden was geplant, zo is Christus het Middelpunt van het Paradijs van God (Openb. 2:7). Christus is hier voor al de Zijnen het Centrum van zegen, van leven en van aanbidding. Geen zonde is hier te vinden, geen falen, geen beschuldigend geweten, geen oordeel, geen dood, geen verwijdering vanuit de tegenwoordigheid van God – dat alles is niet meer aan de orde. Christus heeft om zo te zeggen alle negatieve gevolgen op Zich genomen van het eten van de boom der kennis van goed en kwaad en zo is Hij ‘de boom des levens’ geworden voor allen die Hem toebehoren. Jezus in het midden, Jezus alleen!

In de heilige stad, met de straten van goud,
vloeit de stroom met het water des levens;
daar is wonderlijk licht, zoals nooit is aanschouwd,
maar 't heerlijkst is: dáár zien wij Jezus.